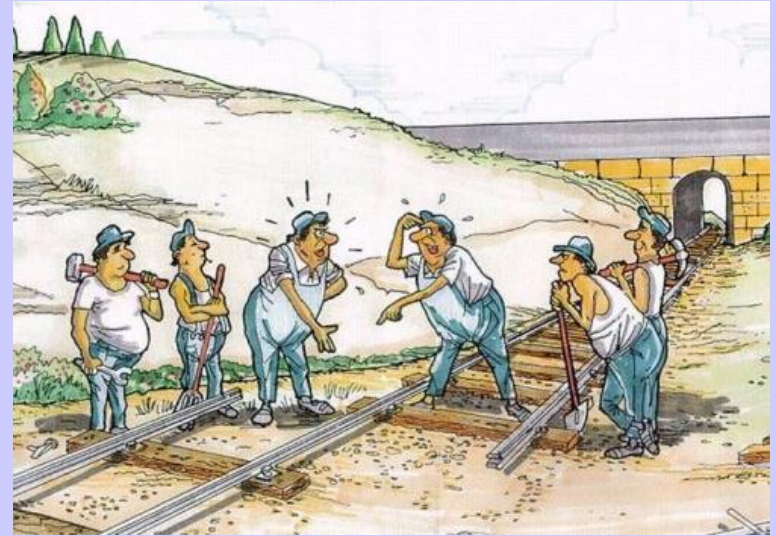

MOTORIKA

ROZDĚLENÍ MOTORIKY

Volní pohyby - komplexní, cílené a účelné pohyby

- stimulace vůlí nebo
- představují reakcí na určité specifické externí stimuly
- zdokonalování učení

Reflexní pohyby - jednoduché pohybové reakce na zevní podněty

- minimální ovlivnění vůlí
- pohyby stereotypní a rychlé (opěrná motorika)

Rytmické motorické vzorce - zahájeny a ukončeny naší vůlí

- vlastní pohyb je stereotypní, zautomatizovaný na základě určitého reflexu

JINÝ TYP KLASIFIKACE MOTORICKÝCH POHYBŮ

opěrná motorika - zabezpečuje udržení postoje a polohy těla v prostoru

cílená motorika - slouží k získávání potravy

- souvisí s lidskou prací
- slouží ke komunikaci (motorika řeči)

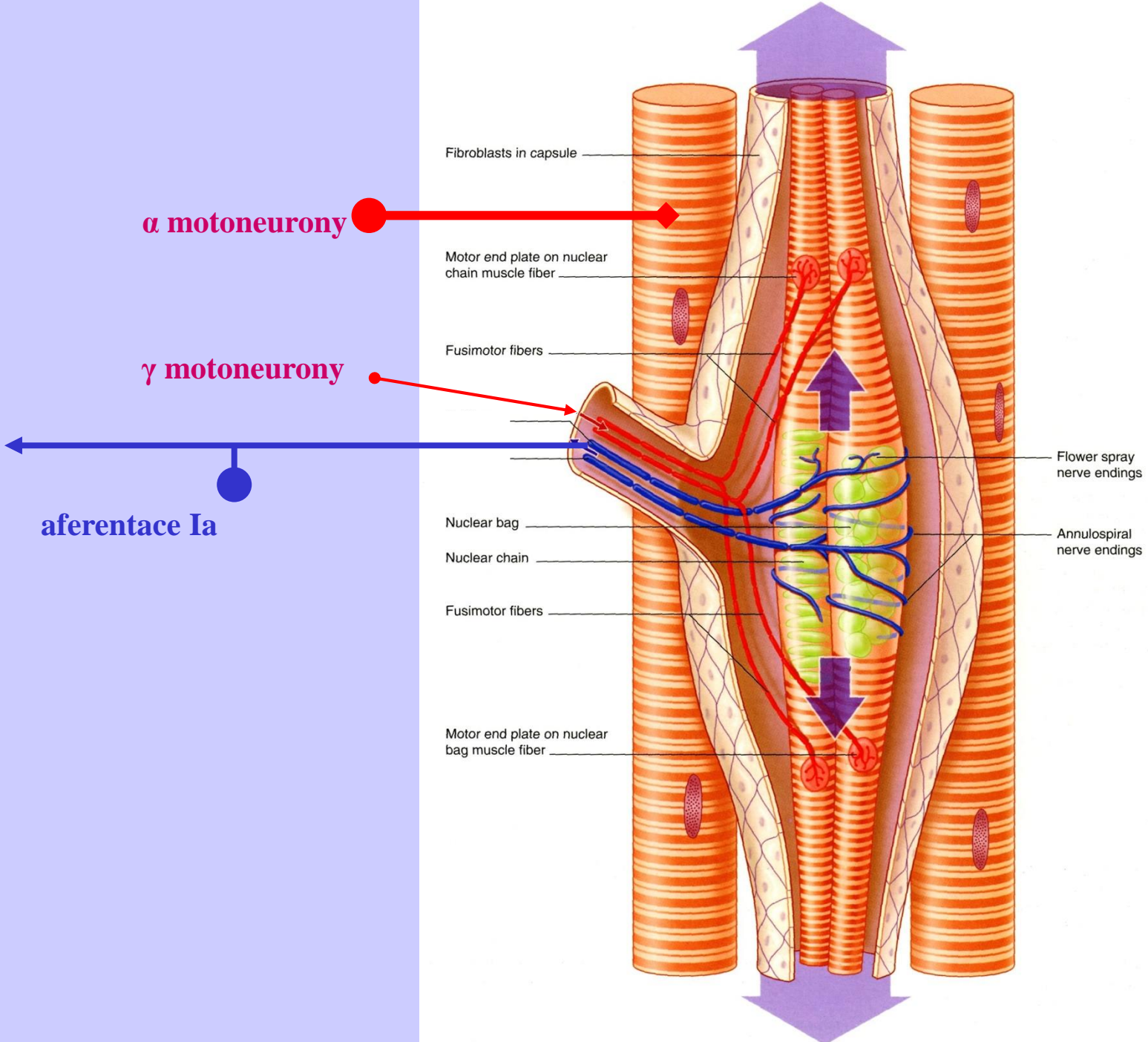
emoční motorika - motorické projevy našich emocí

- slouží opět ke komunikaci

STRUKTURY ZABEZPEČUJÍCÍ KONTROLOU POHYBU

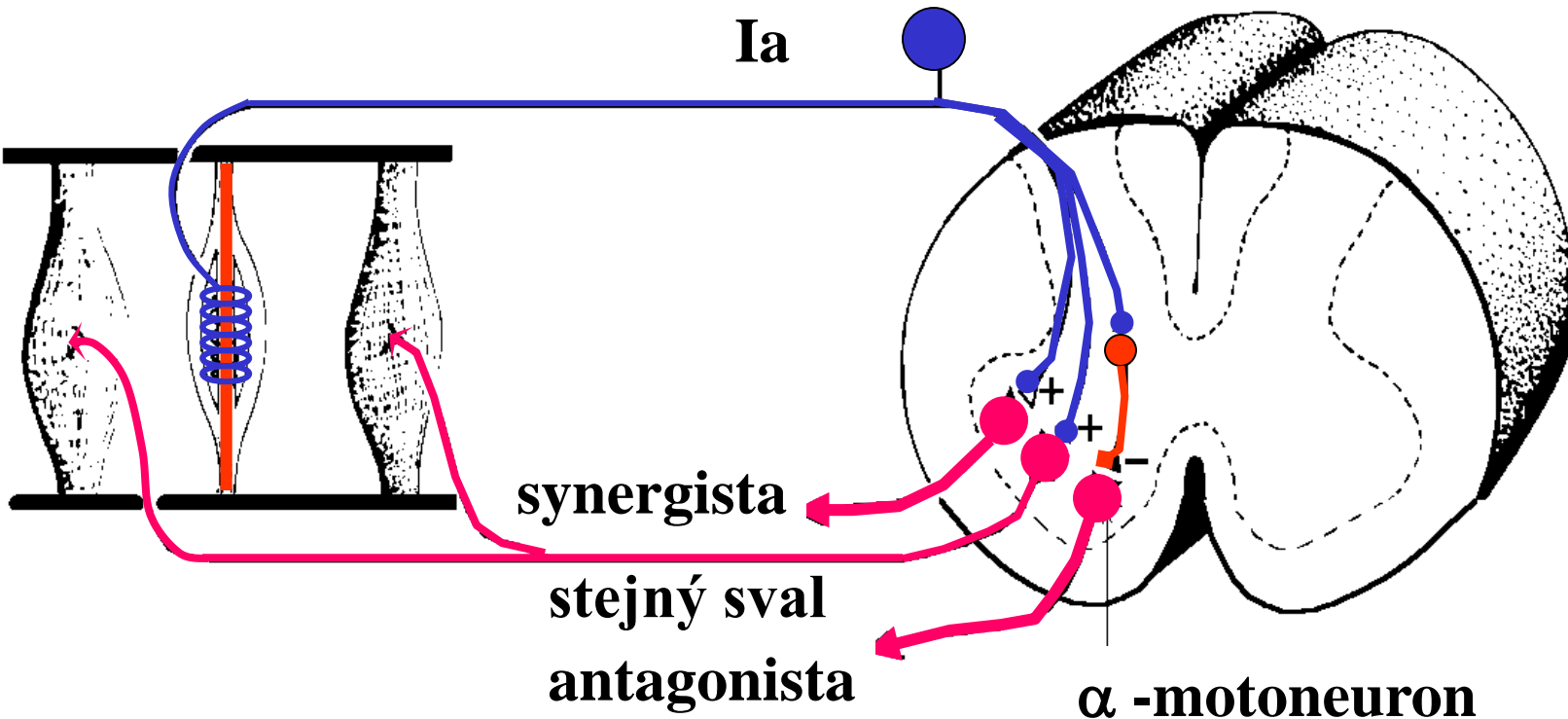
- **spinální mícha**
- **mozkový kmen (NR, SN, FR, dolní O, ncl. vest.)**
- **kortex**
  - **mozeček**
  - **bazální ganglia**
  - **motorický thalamus (ncl. ventralis ant. et lat.)**

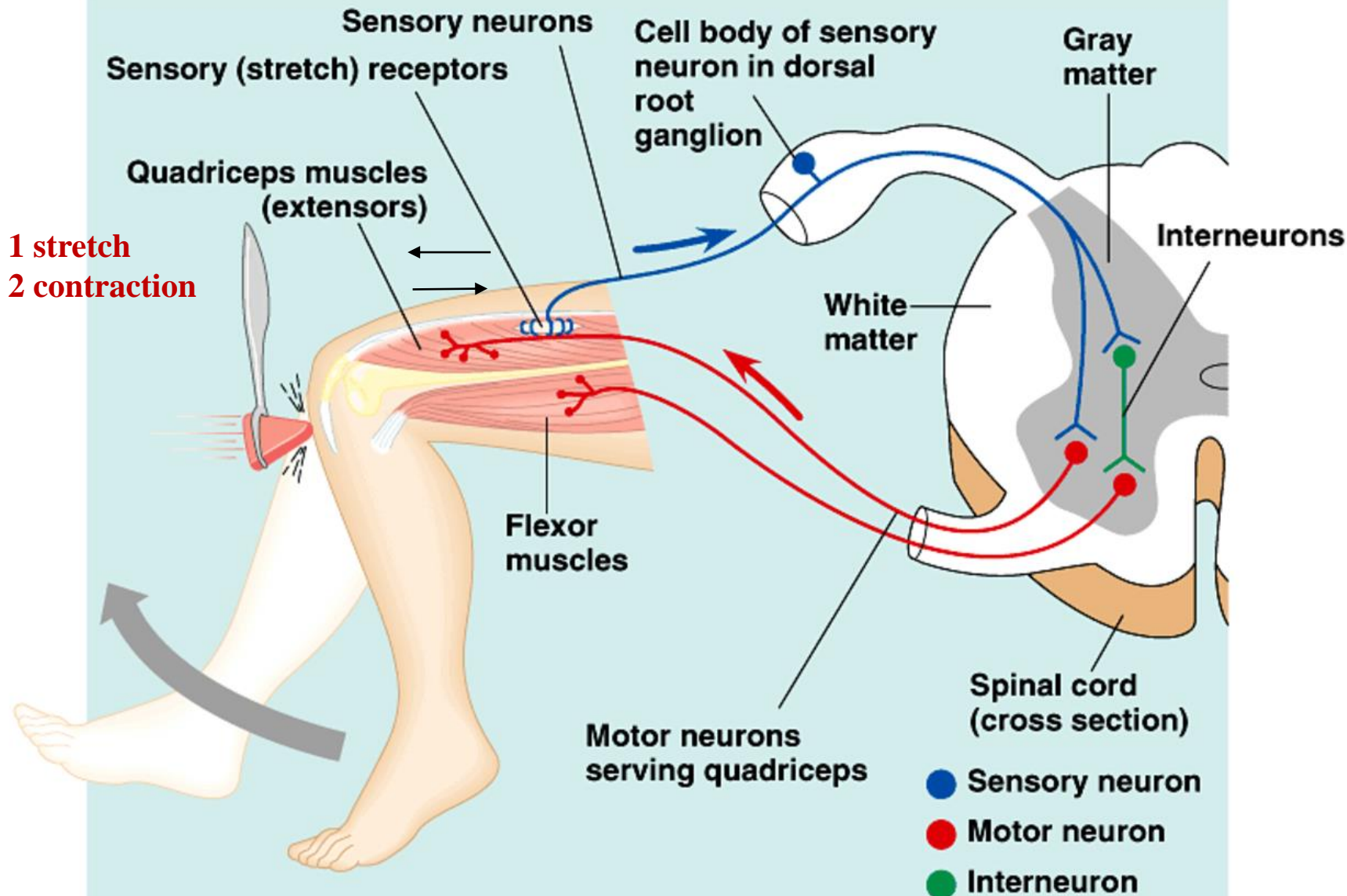
PROPRIOCEPTIVNÍ MÍŠNÍ REFLEXY

Monosynaptický napínací reflex (myotatický, vřeténkový reflex)

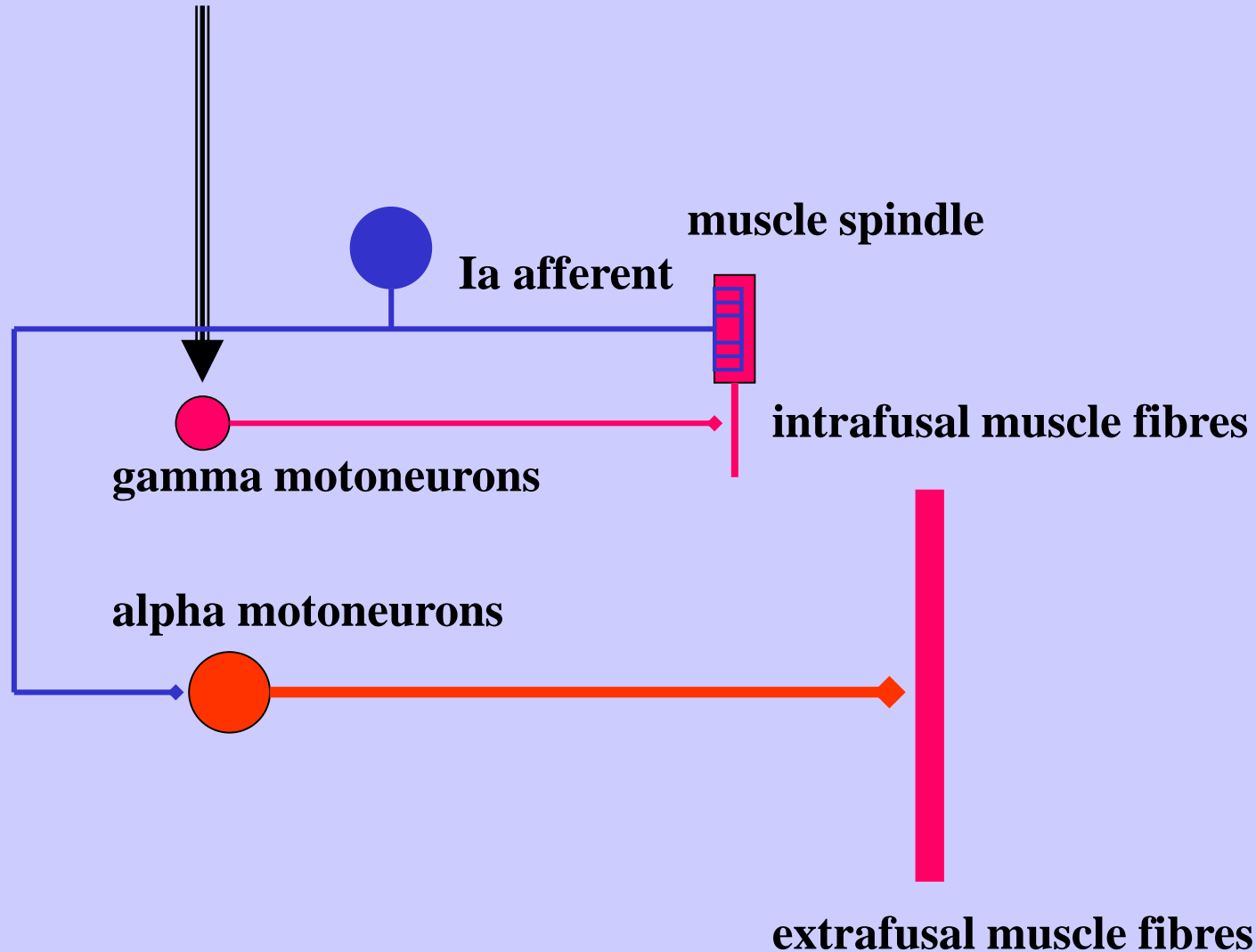
fazické napínací reflexy:

patelární (L2-L4), bicipitový (C5) nebo tricipitový (C7)

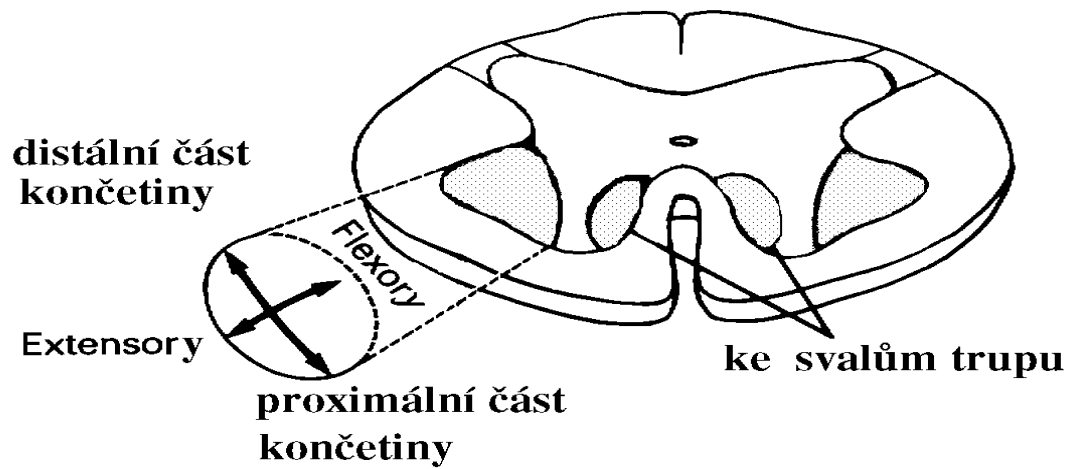
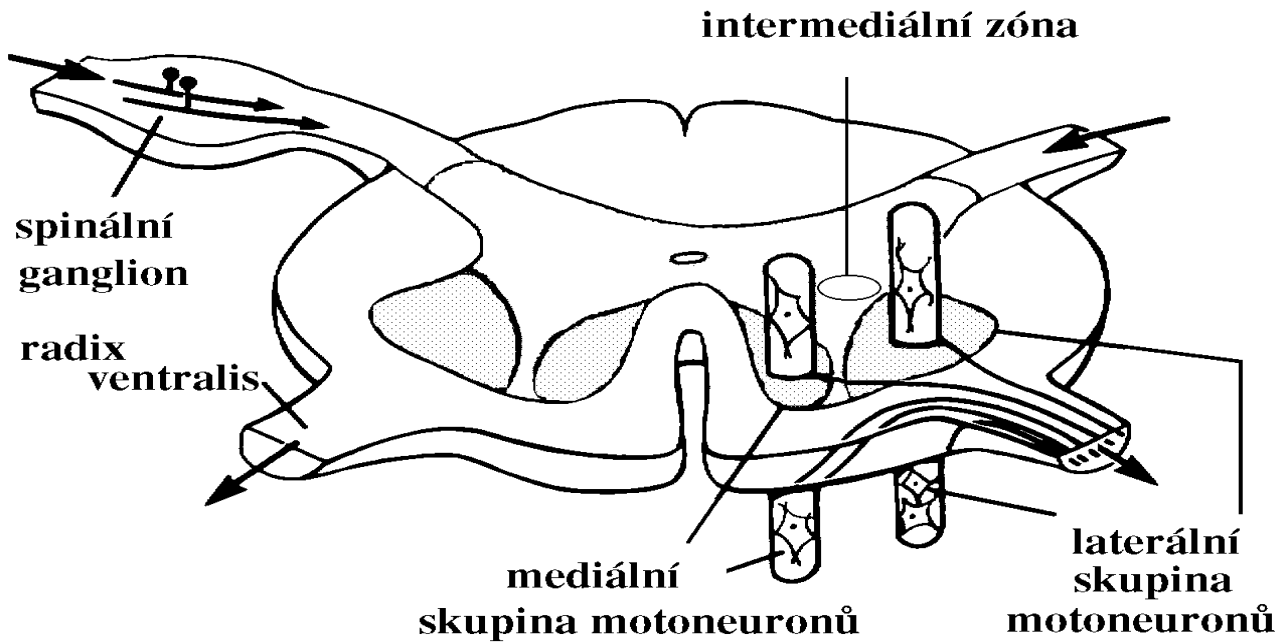

GAMA KLIČKA – svalový tonus

descending pathways (FR)

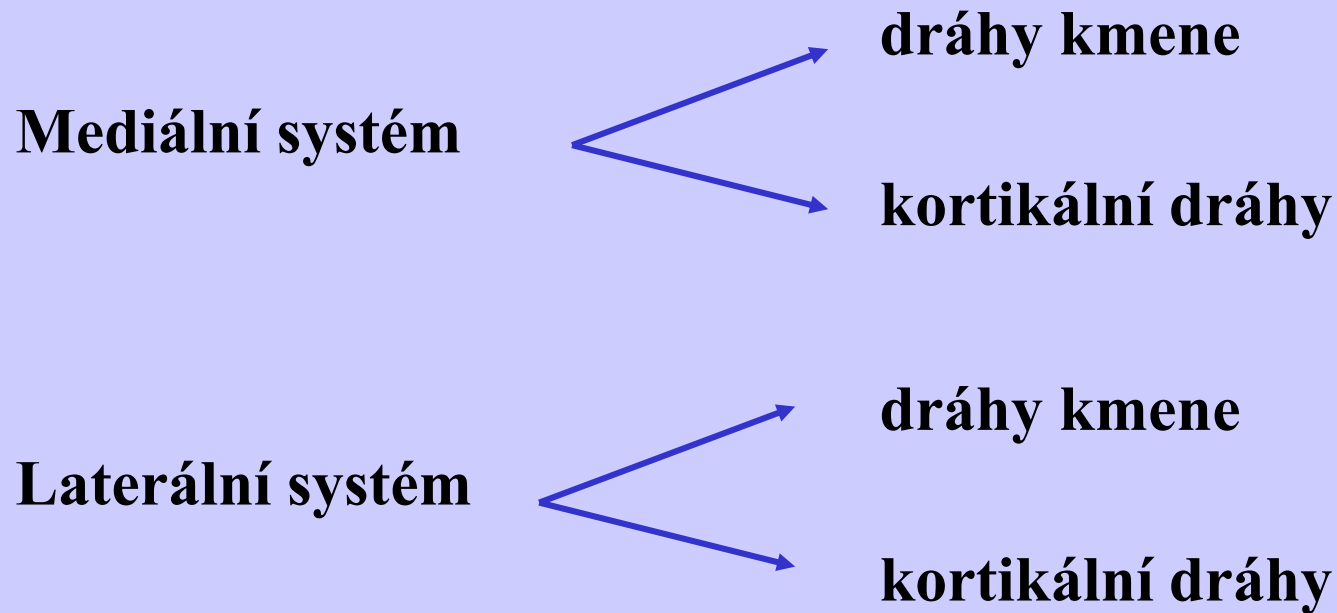

DOLNÍ MOTONEURONY - MÍCHA

SYSTÉMY PRO ŘÍZENÍ MOTORIKY

"Třetí" motorický systém

MOTORICKÉ DRÁHY KMENE

Mediální

Laterální

Ncl. colliculi sup. et inf.

ncl. ruber
(magnocel.)

ncl. vestibulares

FR

ncl. motorii
hlavových nervů

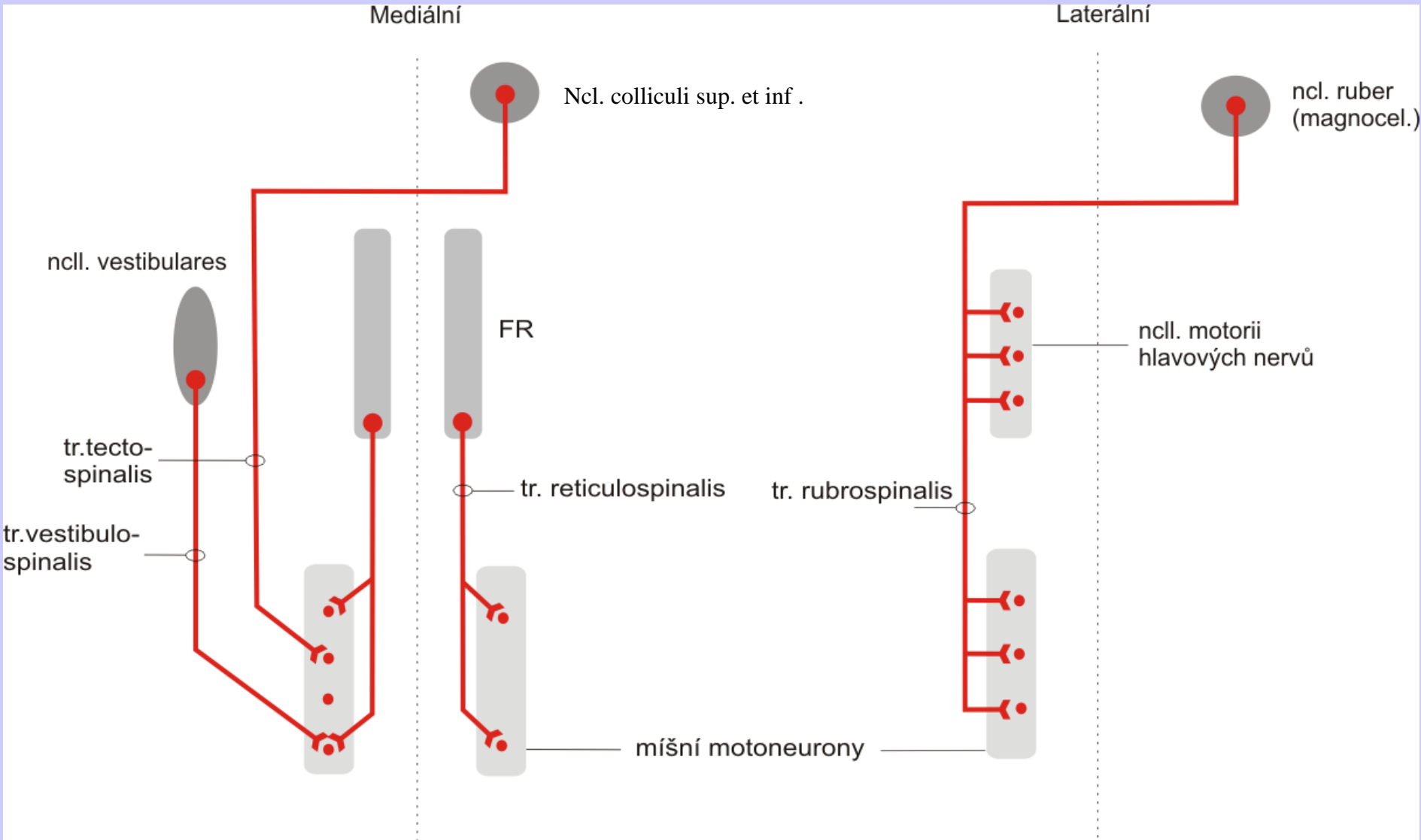
tr. tecto-
spinalis

tr. reticulospinalis

tr. rubrospinalis

tr. vestibulo-
spinalis

míšní motoneurony

FUNKČNÍ ZAPOJENÍ MEDIÁLNÍCH MOTORICKÝCH DRAH KMENE

obecně - posturální motorika, koordinace pohybu hlavy a očí

tr. tectospinalis - **projekce do krčních segmentů míchy,**

tr. cortico-tecto-spinalis kontrola posturální motoriky na zákl. vizuálních a sluchových impulzů; koordinace pohybu hlavy a očí při pozorování objektu (incl. colliculi sup.),

tr. reticulospinalis – kontrola posturální mot., modulace sv. tonu přes gamma kličku

tr. reticulospinalis med. vzniká z FR pontu - **aktivuje tonus extensorů**

tr. reticulospinalis lat. vzniká z FR oblongaty- **inhibuje tonus extensorů**

tr. cortico-reticulo-spinalis pro kortikální kontrolu spinálních reflexů

FUNKČNÍ ZAPOJENÍ MEDIÁLNÍCH MOTORICKÝCH DRAH KMENE

Výstupy **vestibulárních jader** zajišťují velmi rychlé ovlivnění posturálních reflexů a koordinaci pozice hlavy a očí

trr. vestibulospinales končí na γ i na α motoneuronech, přímá kontrola α motoneuronů → klin. význam → α rigidita

- **Vestibulo-okulární reflexy**
  - koordinace pohybu hlavy a očí
- **Vestibulo-cervikální reflexy**
  - pozice hlavy se udržuje nehledě na pohyb těla
- **Vestibulo-spinální spoje**
  - Posturální změny v odpovědi na vestibulární signály

FUNKČNÍ ZAPOJENÍ MEDIÁLNÍCH MOTORICKÝCH DRAH KMENE

tr. vestibulospinalis lat. – ncl. vestibularis lat. (Deiters)

- sestupuje ipsilaterálně na spinální motoneurony
- facilitace (pozit. kontrola) extenzorů s reciproční inhibicí flexorů
- vzpřímený postoj, antigravitační svalstvo

tr. vestibulospinalis med. – ncl. vestibularis med. (Schwalbe)

- sestupuje bilaterálně **na spinální motoneurony C a horní Th**
- **kontrola svalů krku (pozice hlavy) při udržení rovnováhy**
- udržení svalového tonusu extenzorů a svalů zad

aferentace do systému z vestibula a cerebella

- z cerebellárního kortexu → inhibiční vliv na ncll. vestibulares
- vyřazení cerebella – nekontrolovatelná excitace α motoneuronů

Tr. vestibulospinalis medialis

Funkční příklad

Při zakopnutí během chůze jsou aktivovány horní semicirkulární kanály a svaly krku reflexně vytahují hlavu nahoru.

Tato dorzální flexe hlavy současně iniciuje další reflexy jako je **extenze horních a flexe dolních končetin**, což stabilizuje tělo a brání pádu.

FUNKČNÍ ZAPOJENÍ LATERÁLNÍCH MOTORICKÝCH DRAH KMENE

tr. rubrospinalis - nevytváří větší množství kolaterál a proto končí v omezeném počtu spinálních segmentů

tr. rubrobulbaris - axony, které končí na **motorických jádrech V.,VII.,VIII. a XII. hlavového nervu**

U člověka není příliš rozsáhlý, excitační vliv hlavně na motoneurony flexorů a inhibiční vliv na extensory, podkladem pro zbytkovou motoriku po poškození kortikospinálních spojů

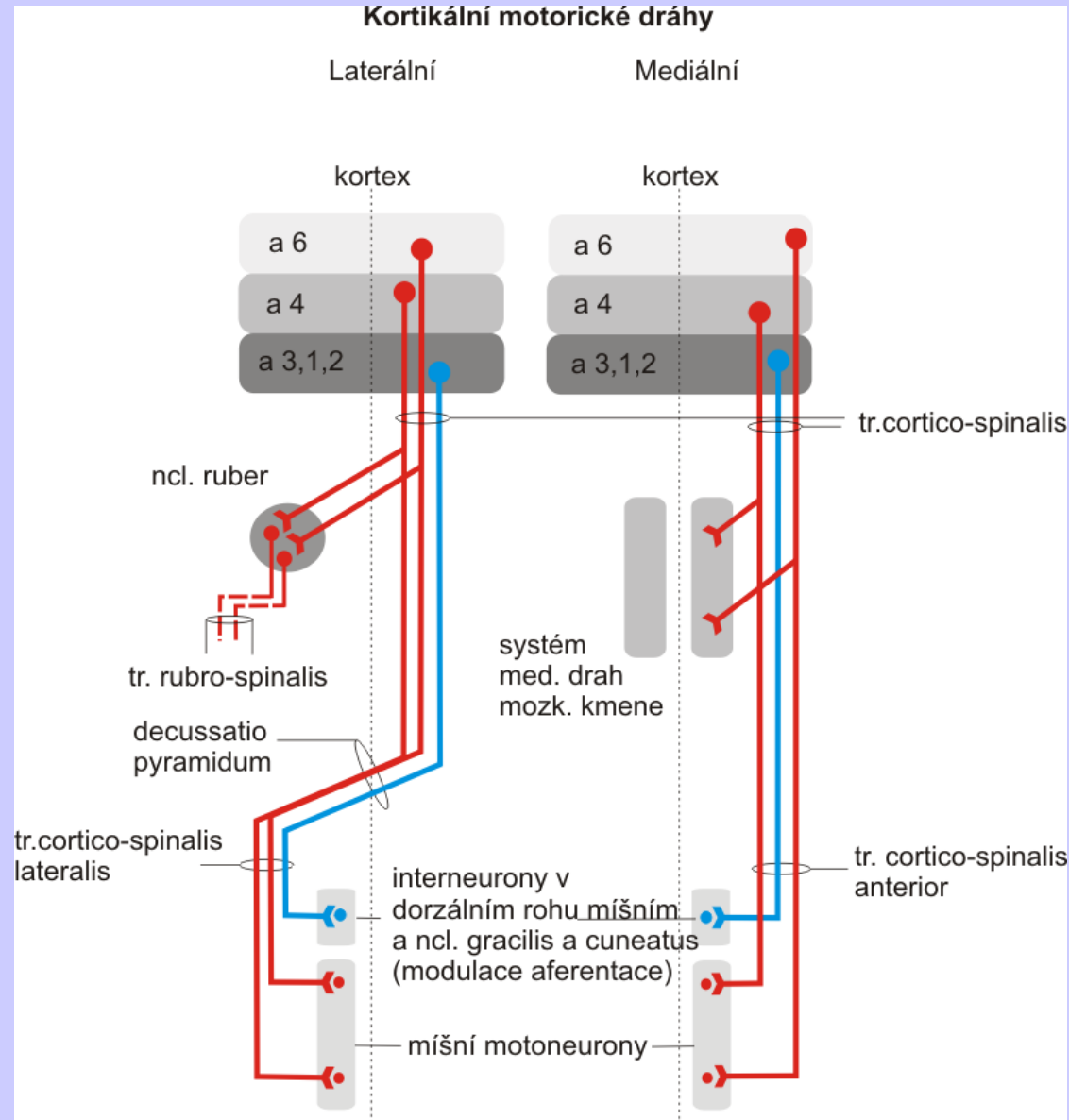
Kortikální motorické dráhy

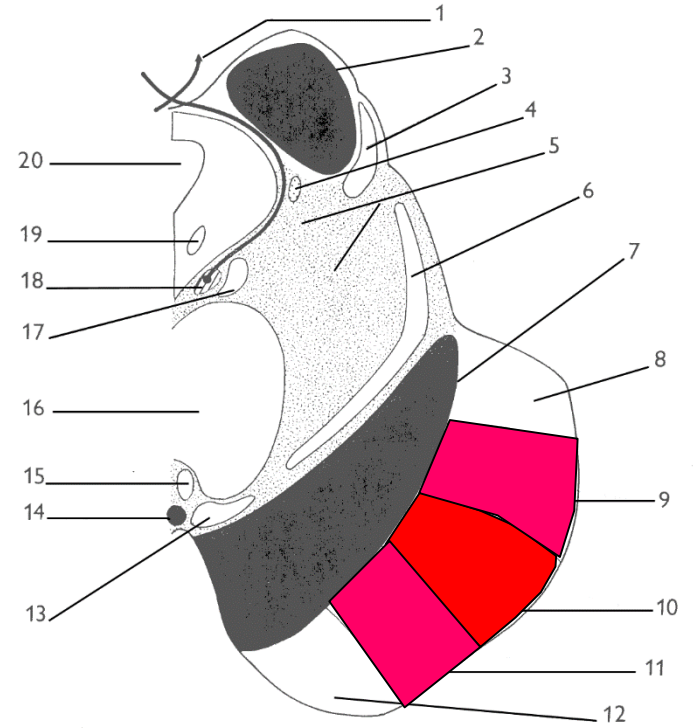
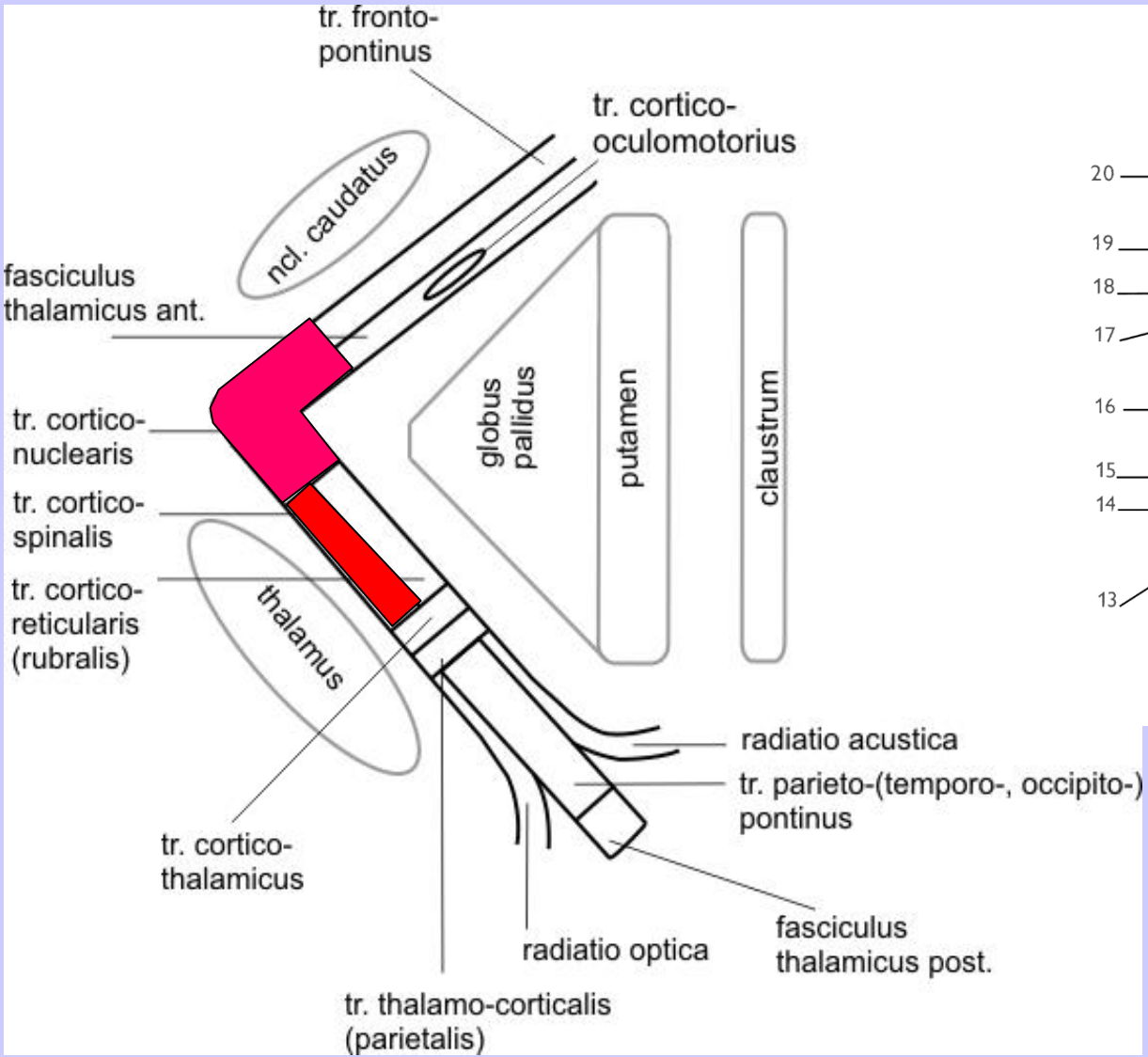
Složení tr. cortico-spinalis

cca 30% axonů z neuronů **area 4**
(gyrus precentralis)

cca 30% axonů z neuronů **area 6**
(před gyrus precentralis)

cca 40% má neurony v **lobus parietalis (area 3,1,2)** podstatná část axonů končí na **ncl. gracilis a cuneatus** (modulace aferentace)

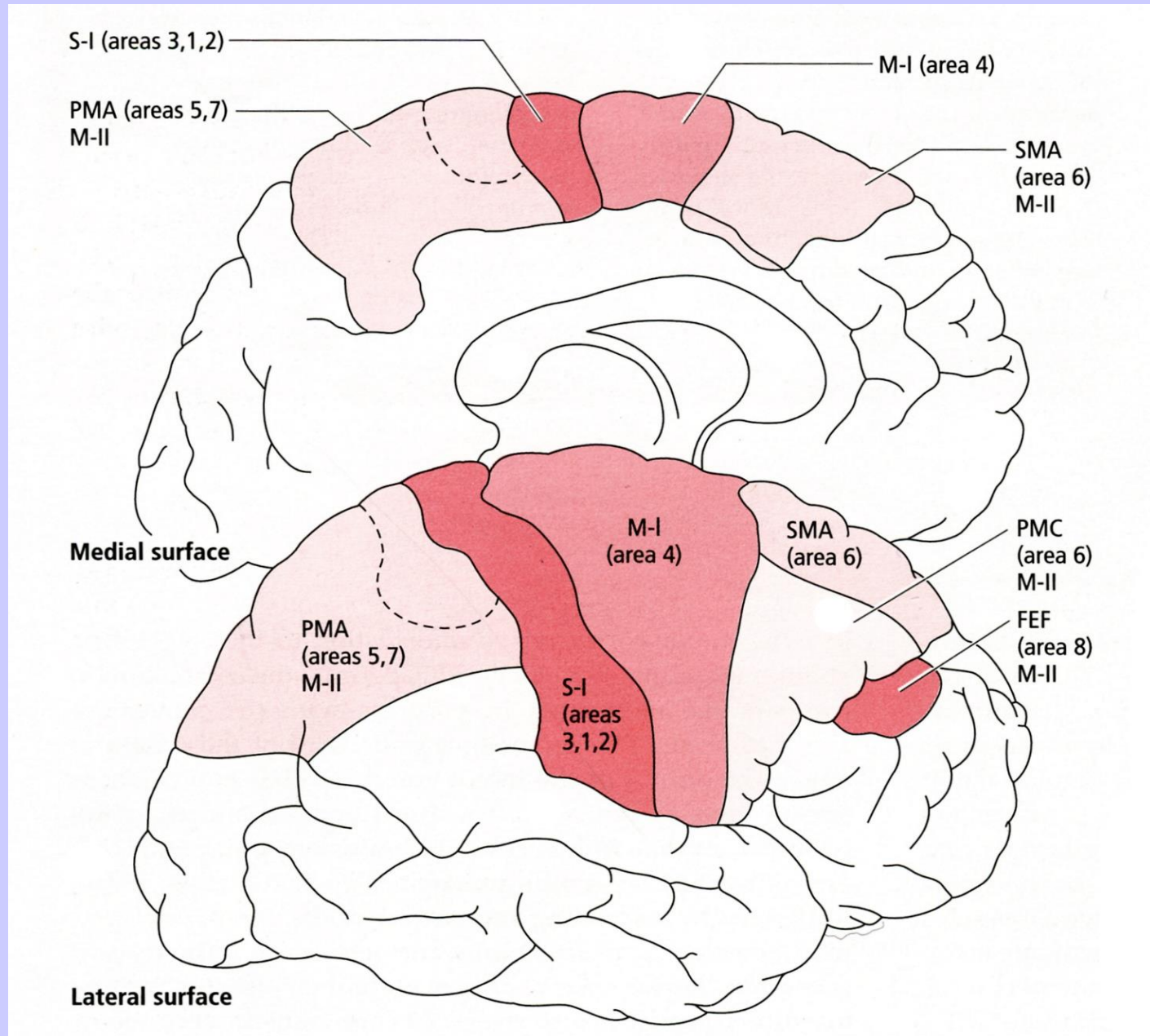

FUNKČNÍ ZAPOJENÍ PŘÍMÝCH KORTIKÁLNÍCH MOTORICKÝCH DRAH

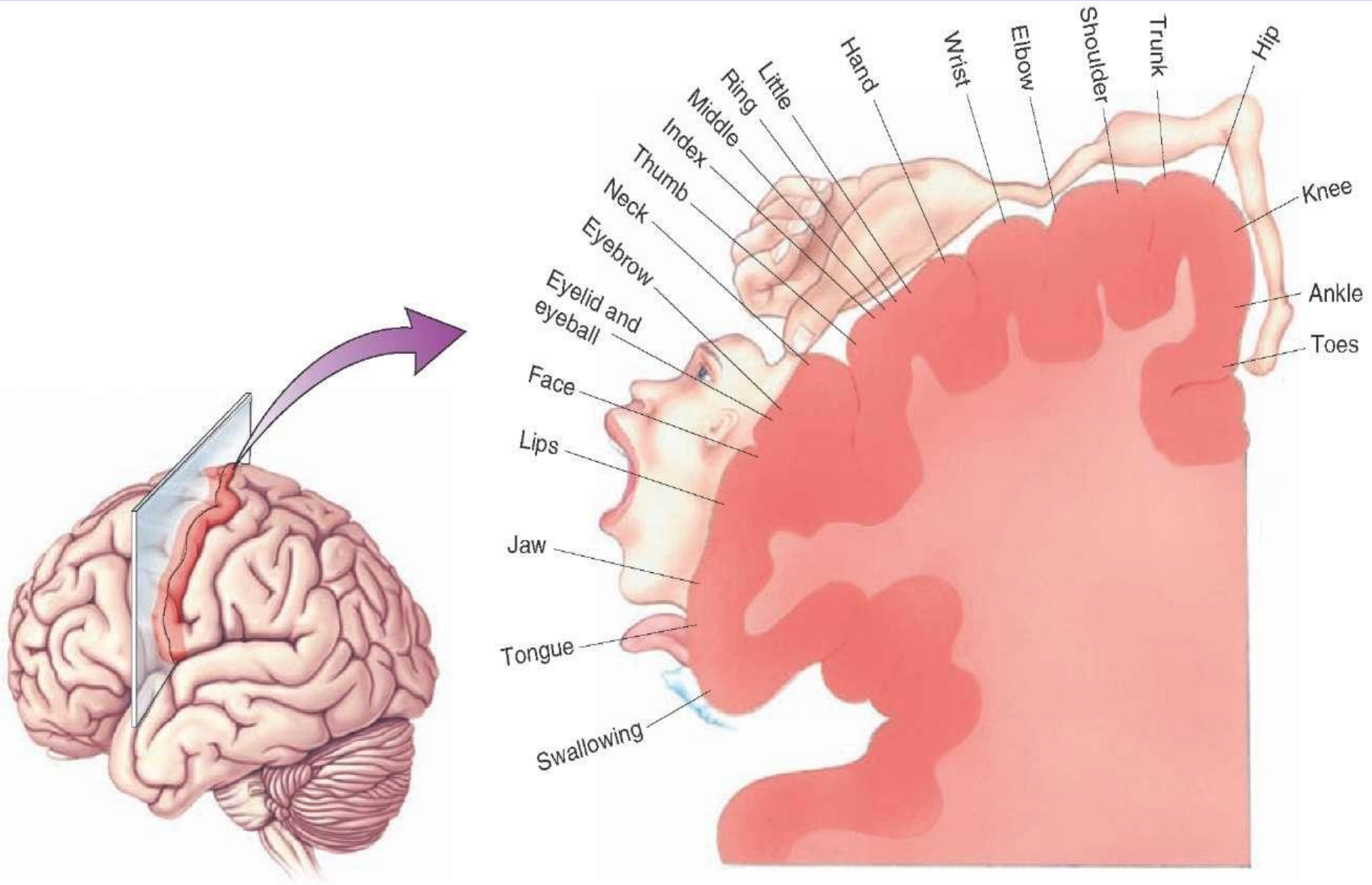
tr. corticospinalis lateralis - přímý vliv na aktivitu kontralaterálních spinálních motoneuronů pro distální svaly končetin (volní pohyby)
- kolaterály do **ncl. ruber** - tr. cortico-rubro-spinalis

tr. corticospinalis anterior – bilaterálně na mediální skupině spinálních motoneuronů
- volní inervace svalů krku, trupu a proximálních svalů končetin
- kolaterály k neuronům **mediálního motorického systému mozkového kmene** (tr. cortico-vestibulo-spinalis, tr. cortico-reticulo-spinalis)

MOTORICKÝ KORTEKX

M-I

"TŘETÍ" MOTORICKÝ SYSTÉM

Jednoduché chování
mimika

Komplexní chování
Dýchací pohyby, pohyby
spojené s příjmem potravy

Stereotypní chování
Korneální, dávicí reflex

**„Pattern generator“ v FR při motorických
jádrech hl. nervů**

Motorická regulace při lízání – XII.
Motorická regulace při žvýkání – V.
Sání – VII.
Polykání– ncl ambiguus

